

Анна ЕРЛІХМАН, Катерина ЛУПУ

СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ОБРАЗУ ДОНАЛЬДА ТРАМПА (НА МАТЕРІАЛІ ІНАВГУРАЦІЙНОЇ ПРОМОВИ)

Науковий вісник УжНУ. – Серія: Філологія.

Випуск 1 (37). 2017

УДК 811.111:81'42

Ерліхман А.М., Лупу К.В. Стилiстичнi засоби вербалiзацiї образу Дональда Трампа (на матерiалi iнавгурацiйноi промови); 10 стор.; кiлькiсть бiблiографiчних джерел – 7; мова – українська.

Анотація. Статтю присвячено визначенню особливостей вживання стилістичних засобів у політичному дискурсі американського президента Дональда Трампа. Актуальність проведеного дослідження полягає у розширенні уявлення про мовні механізми створення образу політика. Важливим внеском з теоретичної точки зору є систематизація стилістичних засобів, що використовуються під час формування образу. Здійснена спроба лінгво-стилістичного аналізу інавгураційної промови Дональда Трампа. Дана робота представляє комплексний підхід до вивчення формування образу політика і робить внесок в розвиток прагмалінгвістики, стилістики, лінгвістики тексту.

Ключові слова: політичний образ, політичний дискурс, стилістичні прийоми, мовні стереотипи.

У сучасному динамічному суспільстві деяким категоріям людей важливо підтримувати позитивний образ особистості у ЗМІ, наприклад політикам. Адже, успішність політика напряму залежить від його політичного образу та сприйняття його суспільством. Політичний образ представляє собою комунікацію, яка слугує ефективним уніфікованим типом повідомлення, а також дієвим способом створення у адресата повідомлення певного ставлення до того чи іншого політика. Все це вимагає визначення поняття «політичний образ».

Є різні дефініції поняття «політичний образ». Перший підхід робить акцент на соціально-психологічному аспекті політичного образу. Л.К. Байрачна, наприклад, визначає, що «політичний образ» – це штучно створюваний, стійкий, соціально-психологічний образ того або іншого суб'єкта політики, що впливає на поведінку особистості в політичній сфері суспільства та включає в себе як загальні характеристики, властиві іміджу взагалі, так і особливі ознаки, властиві конкретно-му різновиду політичного іміджу [2, с. 98–99].

Друга дефініція, відрізняється від першої тим, що характеризує «політичний образ» як наукове явище. Підтвердженням цього є тлумачення «політичного образу» Н.В. Мартином. Лінгвіст характеризує «політичний образ» як обмежене у часі і просторі явище, яке цікаве лише виборцям певної країни у нетривалий період часу. Рідше це явище переростає у певне наукове чи художнє творіння [4, с.18–20].

Третє трактування характеризує «політичний образ» в дещо іншому ракурсі, ніж це прийнято. Н. Юшина у дослідженні «Теорія знаків як метод дослідження політичного образу» розглядає поняття «політичного образу» з практичної точки зору. Дослідниця стверджує, що вагоме значення у конструюванні політичного образу, а також у його позитивному або негативному сприйнятті відіграють зовнішні характеристики політика. Особлива

увага приділяється вигляду лідера, його мові, інтонації, жестам, міміці тощо. У формуванні політичного образу, найважливішу роль відіграє населення, а саме те, як населення бачить свого лідера [6, с. 329-331].

Розглянувши три трактування поняття «політичний образ», слід зауважити, що тлумачення різняться, але всі вони направлені на висвітлення терміну з різних ракурсів і сторін. Перший трактат базується на висвітленні «політичного образу» з позиції соціальної психології. Другий вчений намагається проаналізувати «політичний образ» з точки зору затребуваності. Останній вчений робить спробу виділити фактори, які впливають на «політичний образ».

На сьогоднішній день стилістичні засоби відіграють дуже важливу роль у створенні образу політичного діяча в засобах масової інформації, а також мають великий вплив на процес формування громадської думки. Варто зауважити, що в наш час багато політиків вдаються до різноманітних стилістичних прийомів для надання виразності та посилення сказаного у своїх промовах. Дональд Трамп не є винятком. У своїх промовах він використовує багато образно-стилістичних засобів, які сприяють створенню його політичного образу та іміджу, з одного боку, а також висвітлюють певні сторони його особистості, з іншого.

Американський президент Дональд Трамп – це яскрава особистість, яку, іншими словами, можна охарактеризувати як «людину – реаліті-шоу». На кожному виступі перед публікою він влаштовує провокації та говорить «ключові речі», які постійно стають «родзинками» президентських дебатів. Д. Трамп уміло вдається до яскравих та нестандартних способів вираження своєї думки, завдяки чому його промови завжди викликають цікавість у слухачів.

Використання *метафори* у політичному дискурсі Д. Трампа, є одним із найважливіших риторичних засобів, який стає знаряддям агітації:

Americans want great schools for their children, safe neighborhoods for their families, and good jobs for themselves. These are the just and reasonable demands of a righteous public. But for too many of our citizens, a different reality exists: Mothers and children trapped in poverty in our inner cities; and the crime and gangs and drugs that have stolen too many lives and robbed our country of so much unrealized potential [7].

У наведеному прикладі Д. Трамп, використовуючи метафору *trapped in poverty*, намагається пояснити те, що багато неповноцінних сімей, які живуть у містах, животіють в бідності, знаходяться на межі виживання. Цим самим він хоче підкреслити байдуже ставлення попередньої влади до проблем у суспільстві.

Метафора *the crime and gangs and drugs that have stolen too many lives and robbed our country* передає негативну оцінку. Цим висловом Д. Трамп хоче зазначити високий рівень злочинності, її негативний вплив на суспільство. Люди, які пов'язані зі злочинністю, перестають бути корисними членами суспільства. Президент підкреслює руйнівний вплив наркоіндустрії та злочинності на суспільство.

У наступному прикладі президент висловлює свою думку щодо системи освіти США: *An education system flush with cash but which leaves our young and beautiful students deprived of knowledge* [7].

Метафора *flush with cash* має негативну конотацію. Д. Трамп відзначає той факт, що хоча система освіти переповнена грошима, вона не дає американській молоді знання. Система освіти не виконує свою пряму функцію. Кількість грошей у системі освіти не відповідає її якості.

Наступна метафора у промові Д. Трампа підкреслює його велику відданість американському суспільству: *Every decision on trade, on taxes, on immigration, on foreign affairs, will be made to benefit American workers and American families. We must protect our borders from the ravages of other countries making our products, stealing our companies, and destroying our jobs. Protection will lead to great prosperity and strength. I will fight for you with every breath in my body-- and I will never, ever let you down* [7].

Цим висловлюванням політик хоче сказати, що він буде сумлінно працювати на благо Америки. Президент зазначає, що його праця буде направлена на благо суспільства, а не на своє власне.

У наступному прикладі Д. Трамп висловлює своє негативне ставлення до радикального ісламського тероризму: *We will reinforce old alliances and form new ones -- and unite the civilized world against radical Islamic terrorism, which we will eradicate completely from the face of the Earth* [7].

Метафора *from the face of the Earth* доводить негативне ставлення президента до терориз-

му. Цим висловом він наголошує на тому, що прийшов час покінчити з ісламським тероризмом, та зазначає, що США заведеться підтримкою інших країн та повністю ліквідує радикальний тероризм.

У промовах Д. Трамп іноді застосовує гіперболи. В перекладі гіпербола визначається як «перебільшення», «надмірність»: *When you open your heart to patriotism, there is no room for prejudice. The Bible tells us, "How good and pleasant it is when God's people live together in unity. We must speak our minds openly, debate our disagreements honestly, but always pursue solidarity. When America is united, America is totally unstoppable [7].*

Президент хоче наголосити на тому, що запорукою успіху є єдність. Країна повинна бути єдиною і тільки так вона стане сильною державою. Народ та влада повинні працювати над спільними цілями. Гіпербола *unstoppable* сприяє посиленню виразності висловлення та свідчить про грандіозність і масштабність планів президента.

Використання *метонімії* у промові Д. Трампа є досить частотним явищем. За словами Л.Л. Славової, метонімічний перенос в американському дискурсі використовується для позначення певних владних та бізнесових структур [5, с. 25 – 26]. Цей засіб доволі часто можна почути у промовах американського президента Дональда Трампа: *Washington flourished – but the people did not share in its wealth. Politicians prospered – but the jobs left, and the factories closed* [7].

У наведеному прикладі *Washington* позначають як легітимний орган влади. Д. Трамп у своїй промові, звертаючись до народу, дає чітко зрозуміти, що Вашингтон розквітав, але з народом не ділив своє багатство. Політики процвітали, але робочі місця зникали, а фабрики закривалися. У своїй інагураційній промові Д. Трамп зазначає, що занадто довго праця людей не оцінювалася гідно. Це підтверджує його вислів: в той час, як політики купалися у багатстві, прості люди втрачали роботу: *Today's ceremony, however, has very special meaning. Because today we are not merely transferring power from one administration to another, or from one party to another -- but we are transferring power from Washington, D.C. and giving it back to you, the American People [7].*

У наведеному прикладі можна побачити, що Д. Трамп звертається не просто до американського суспільства, а передусім до «простого народу». Президент говорить про те, що сьогодні той день коли партія демократів передає владу не просто партії республіканців, а народові. Влада більше не належить істеблішменту у Вашингтоні. Країна існує для того щоб служити людям. Д. Трамп наголошує цим висловлюванням на тому, що не влада тепер контролює людей, а люди контролюють владу.

У дискурсі Д. Трампа часто можна побачити використання *enimemіe*. На думку І.В. Арнольд,

епітет передає емотивні та експресивні конотації, таким чином, є змога говорити про ставлення мовця до того, про що йдеться [1, с.32]. У зазначеному прикладі конотація епітету є позитивною: *We will build new roads, and highways, and bridges, and airports, and tunnels, and railways all across our wonderful nation* [7]. Президент за допомогою епітета *wonderful* підкреслює своє позитивне ставлення до американської нації.

Наступний приклад несе негативну конотацію щодо ісламського тероризму: *We will reinforce old alliances and form new ones -- and unite the civilized world against radical Islamic terrorism, which we will eradicate completely from the face of the Earth* [7]. Д. Трамп підкреслює негативність тероризму. Президент дає обіцянку ліквідувати радикальний ісламський тероризм у світі. Голова держави зазначає, що США будуть зміцнювати існуючі альянси та створювати нові.

Також у промові можна побачити використання синтаксичних конструкцій, таких, як *повтори*. За словами дослідника Л.П. Єфімова, повтори належать до актуалізаторів експресії й виконують такі функції: 1) надання мовленню емоційної виразності; 2) інтенсифікація ознаки; 3) показник емоційного стану; 4) модальна (або моделююча) функція [3, с.5–6]. Д. Трамп у своїй промові вдається до синтаксичних повторів для створення більш переконливого ефекту промови: *Today we are not merely transferring power from one administration to another, or from one party to another -- but we are transferring power from Washington, D.C. and giving it back to you, the American People* [7].

В інавгураційній промові Д. Трампа зустрічаються і паралельні конструкції. Л.П. Єфімов дає тлумачення терміну *паралелізм*: це стилістичний синтаксичний прийом, у котрому дві або більше конструкцій побудовані однаково. Основна функція – переконати аудиторію [3, с. 80]: *We will face challenges. We will confront hard ships. But we will get the job done. We will bring back our wealth. And we will bring back our dreams. Together, We will make America strong again. We will make America proud again. We will make America safe again. Together, we will make America great again* [7]. Багаторазовий повтор паралельних конструкцій *we will* робить мовлення політика більш переконливим і таким, що не виникає жодних сумнівів у його правдивості. У цьому прикладі зазначена конструкція акцентує увагу на тому, що президент намагається зблизитись з народом та вказує на те, що у майбутньому вони будуть робити спільну справу та мають спільні цілі. Він хоче

підкреслити свою єдність з народом. Активне використання конструкції *we will* говорить про тактику обіцянки, яку Д. Трамп дає американському народу.

Дискурс американського президента також базується на стилістичних порівняннях. Так, у наступному прикладі Д. Трамп хоче підкреслити не найкраще становище економіки США, яке погіршується: *Rusted-out factories scattered like tombstones across the landscape of our nation* [7].

У наступному прикладі Д. Трамп також вдається до стилістичних порівнянь. Він порівнює минулу владу Америки з його майбутньою: *America will start winning again, winning like never before* [7].

Президент підкреслює, що минула влада буда неспроможною та недієздатною, що дії минулої влади не принесли країні ніяких перемог. Д. Трамп дає чітко зрозуміти, що з ним Америка стане кращою, що його влада принесе суспільству багато перемог.

Основною метою політичної комунікації є формування образу політичного діяча, завдяки цьому створюється вигідний для політика політичний імідж. Вживання стилістичних засобів у політичному дискурсі є невід'ємною частиною підсилення ефекту сказаного та посилення зворотного зв'язку. Промови Дональда Трампа є яскравим прикладом політичного дискурсу. Президент використовує велику кількість стилістичних засобів, та завдяки цьому має неймовірний ефект та вплив на слухачів. В силу того, що політичний дискурс є частиною політичного образу, особистість президента виглядає дуже яскраво та індивідуально. Завдяки навмисному відхиленню від стандартного мовлення, Дональд Трамп з легкістю вносить поживлення в аудиторію, та слухачі завжди звертають на нього увагу. Його промова завжди сприймається з цікавістю та створює певний образ особистості в очах слухачів.

Таким чином, на основі аналізу інавгураційної промови Дональда Трампа слід зазначити, що американський президент використовує такі стилістичні засоби: метафору, гіперболу, метонімію, епітет, паралельні синтаксичні конструкції, семантичні повтори, що підкреслюють індивідуальність мовлення президента як особистості.

В перспективі результатом дослідження мають стати чітко сформовані положення та критерії, за допомогою яких можна буде систематизувати техніки та прийоми створення політичного образу.

Література

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка / Ирина Владимировна Арнольд. – М.: Просвещение, 1990. – 300 с.
2. Байрачна Л.К. Роль засобів масової інформації у формуванні політичного іміджу державної влади / Л.К. Байрачна // Інформація і право. – 2013. – № 3(9). – С. 98–99.

3. Ефімов Л.П. Стилiстика англiйської мови / Л.П. Ефімов. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с.
4. Мартин Н.В. Особливості англomовного політичного образу в медіа просторі / Н.В. Мартин // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". – 2013. – Вип. 38. – С. 18–20.
5. Славова Л.Л. Мовна особистість політика: когнітивно-дискурсивний аспект [монографія] / Л.Л. Славова. – Житомир: Вид. ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 358 с.
6. Юшина Н. Теорія знаків як метод дослідження політичного образу / Н. Юшина // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. : «Філософ.-політолог. студії». – 2012. – Вип. 1. – С. 329–331.
7. Inaugural Address: Trump's Full Speech. – Режим доступу : <http://edition.cnn.com/2017/01/20/politics/trump-inaugural-address>

Анна Эрлихман, Екатерина Лупу

**СТИЛИСТИЧЕСКИЕ ПРИЁМЫ ВЕРБАЛИЗАЦИИ ОБРАЗА ДОНАЛЬДА ТРАМПА
(НА МАТЕРИАЛЕ ИНАУГУРАЦИОННОЙ РЕЧИ)**

Аннотация. Статья посвящена изучению особенностей употребления стилистических средств в политическом дискурсе американского президента Дональда Трампа. Актуальность проведенного исследования заключается в расширении представления о языковых механизмах создания образа политика. Важным вкладом с теоретической точки зрения является систематизация стилистических средств, используемых при формировании образа. Предпринята попытка лингво-стилистического анализа инаугурационной речи Дональда Трампа. Данная работа представляет комплексный подход к изучению формирования образа политика и вносит вклад в развитие прагмалингвистики, стилистики, лингвистики текста.

Ключевые слова: политический образ, политический дискурс, стилистические приемы, языковые стереотипы.

Anna Erlichman, Kateryna Lupu

**THE STYLISTIC MEANS OF VERBALIZING THE IMAGE OF DONALD TRUMP
(ON THE MATERIAL OF THE INAUGURAL SPEECH)**

Annotation. The article focuses on determination of some features of using stylistic means in the political discourse of American President Donald Trump. The relevance of this study lies in the fact that it expands the idea of language mechanisms of political image creation. An important contribution from a theoretical point of view is the systematization of the stylistic means used in the formation of the image. The attempt has been made to do a linguostylistic analysis the inauguration speech of Donald Trump. This work is an integrated approach to learn the formation of the politician's image and it contributes to the development of pragmalinguistics, stylistics, text linguistics.

Key words: the image of politician, political discourse, stylistic techniques, language stereotypes.

Стаття надійшла до редакції 22. 03. 2017 р.

Ерліхман Анна Марківна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та мовознавства Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса.

Лупу Катерина Валентинівна – магістр факультету лінгвістики та перекладу Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса.